

הבהאים הם „המורמונים של המוסלמים” —

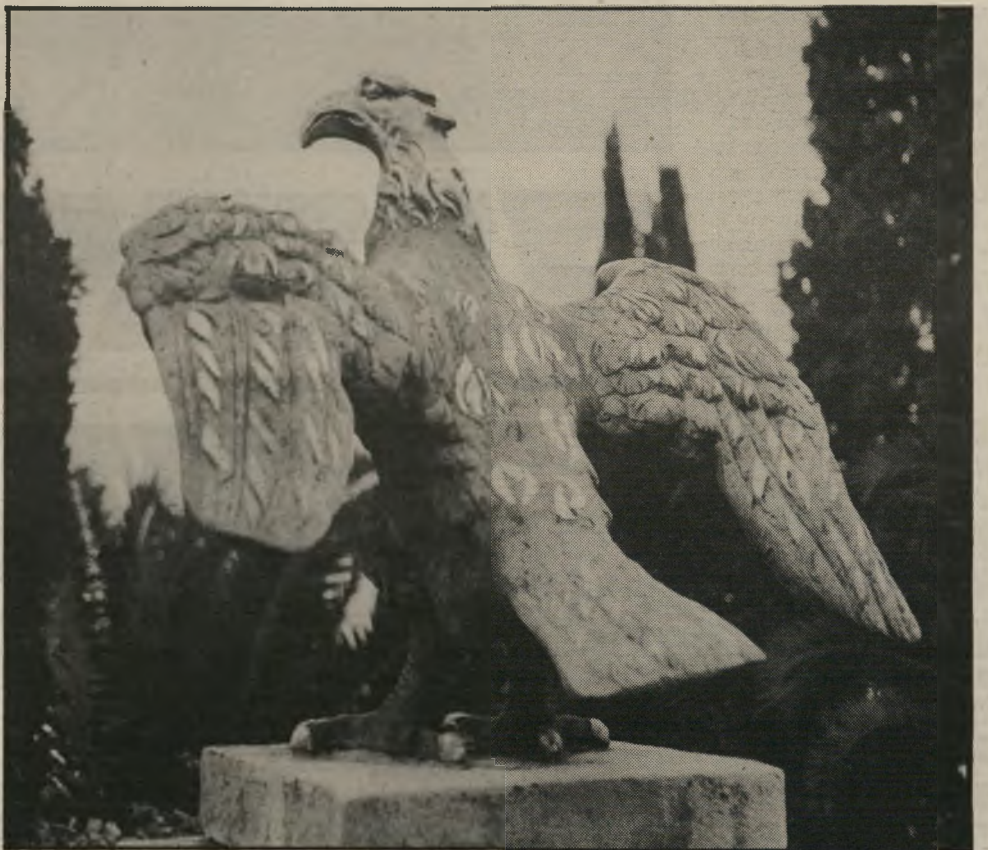
אך בארץ אין איש מתנכל להם. לא כן באיראן

להיות בהאים

הבהאים ציינו לאימכר יובל 100 מקאברי: הוצאתו להורג, באיראן, של המנהיג הבהאי ה-300 במיספר. עוזיאללה אסאג'ארי, בן 50, ישב ארבע שנים בכלא בטבריז. לפני כמה חודשים הוצא להורג. כבתייהכלא האיראניים נותרו 766 בהאים, ממתנים לגורל דומה.

שלושה מיליון הבהאים כואבים את כאב אחיהם האיראניים, אך אינם מצליחים לעשות דבר להצלתם.

ממשלת איראן טוענת כי הבהאים שיתפו פעולה עם השאה, וכעת הם עושים זאת עם הציונות והאימפריאליזם. האשמות אלה מתירות לכל אחד לשרוד ולהחרים את רכושם, לשרוף את שדותיהם, לפטר אותם ממישרות ציבוריות, לכלאם ולרצוח

הנבחרים בכחירות חשאיות כל חמש שנים.

עצמות הקרושים הטמונות בחיפה הפכו את העיר למרכז העולמי של הבהאים. כאן נבנו המיקדש ובית-הצדק העולמי. כאן יושבים תישעת נכבדי העדה.

350 הבהאים הישראלים קשורים למרכז בקישרי-עבודה. כדי לשמור על אופיו האריסטוקרטי של המרכז, רש"איים להתיישב בארץ רק אותם בהאים המועסקים במרכז.

מתוך אותה סיבה ממש מתעקשים הבהאים החיפאים לטעון כי אין הם קהילה במובן המקובל של המילה, אלא קבוצה של משרתי-הדת.

המציאות שונה. רבים מהם שוהים בחיפה שנים ארוכות, יוצרים אגבי-כך חיים קהילתיים, סגורים ומסוגרים בתוך עצמם.

קישרי הקהילה עם העולם החיצון נעשים רק דרך מיספר-אנשים מצומצם. חברי הקהילה אינם מוכנים לשוחח עם עיתונאים, אלא באישורם של אנשי-הקשר. אנשי-הקשר, מצידם, אינם מתירים שיחות עם חברי-הקהילה, אלא בנוכחותם.

שיעי הידוע בכינוי „כאב”, כי הוא נביא אלוהים האמיתי. זה היה בעיר שיראז שכפרס. הוא האשים את מנהיגי השיעים בקפיאה על השמרים, והטיף לאחוזה, לשלום ולמלכות-אלוהים עלי-ארמות.

שש שנים אחרי-כך נרצח הכאב. היום הוא קבור בחיפה. אחרי סכסוך פנימי נקבע מירוא יחיא, הידוע בכינוי בהאיאללה, כיורשו של הכאב. כינתיים הספיקו חסידיו להתנקש בשאה הפרסי. המעשה גרר אחריו רדיפות אכזריות. מירוא יחיא גלה לבגראד, לקושטא, לארריאנופול ולבסוף לעכו. ב-1892 מת הבהאיאללה ונקבר בעכו. בימי חייו הרחיב את תורת הכאב והוציאה אל מחוץ לאיסלאם, עד שהפכה לדת בעלת עקרונות מערביים.

יורשיו של הבהאיאללה חיו ונקברו בחיפה. האחרון שבהם היה שאוקי אפנדי, שמת ב-1957. כיום מנהיגה את הבהאים קבוצה של תישעה נכבדים.

שאינ להם כל משמעות דתית סימלית. מלבד עצם יופיים. גם לבניינים הבהאים יש צורות מיוחדות והם בנויים, בדרך כלל, משיש ומאבנים מוזהבות.

עֵיט בַּיְנָה הבהאים מקפידים על היופי החיצוני. גניהם מלאים בפסלים, בצמחים אקזוטיים, במנורות ובקישוטים שונים.

אותם. גם 350 הבהאים הישראלים עוקבים כראגה אחר המתרחש באיראן. לכמה מהם יש בניימישפחה שם. מבחינה מסוימת רומים הבהאים למורמונים — אלא שהמורמונים צמחו על רקע נוצרי, והבהאים צמחו על רקע איסלאמי. שתי הדתות נולדו באותה התקופה, ויש גם דמיון מסויים בין מיצוניהן ואיסוריהן. אולם בעוד שהמורמונים מסעירים את הארץ, מתייחסים הכל בסובלנות, וגם בחיבה, לבהאים.

בחודש שעבר אף התקבלה מישל-חת בהאית אצל ראשי-הממשלה, שימי עזון פרס.

קברים בעכו ובחיפה

למרים קולארד יש רודה ובניי דודים בטבריאן, „המישפחה שלי ברחה מטהראן לאוסטריה לפני 27 שנים”, מספרת מרים. „אבי, שהיה מוסיקאי, רצה להשתלם במוסיקה. זה היה התירוץ הרשמי לנטישת איראן. למען האמת, גם כזמן השאה היינו שנואים”. כך היה מההתחלה, מאז ייסוד ה„דת”.

ב-1844 הכריז סיד עלי מוחמה,

אוסטריה. בנם, ארמונד, נולד באוסטריה. גדל בארץ, ומדבר פרסית, גרמנית, ערבית, אנגלית ומעט עברית. כאלה הן רוב המישפחות הבהאיות — רב-לאומיות. (המשך בעמוד 20)

מישפחה אוסטרית-פרסית מרים קולארד היא פרסית. גווידו, בעלה, הוא יליד

שנה של 19 חודשים

וגלאם מרטיין הוא איש יחסי-הציבור של המרכז. המיפגש עם גווידו ומרים קולארד נערך תחת עינו הפקוחה. הוא מאזין לכל מילה, מתערב ומתקן פה ושם. לאח הגדול אין ביטחון כה רב בנתיניו, עד שיניח להם לשוחח אורות הדת בחופשיות.

הדת הבהאית יוצאת מנקודת הנחה שכל הדתות צודקות, כולן שוות, ואין אחת מהן נעלה על האחרת. כולן — מלבד הבהאית, שהיא המי שך ישיר של הדתות האחרות, וכדויותה האחרונה היא גם המתאימה ביותר לבנייארם כיום. עקרונות הדת מודרניים כמהותם. הבהאים מאמינים באחדותו של העולם והמיין האנושי, באחוזה ובאהבה, בשור יוניזוכיות בין גברים לנשים, בהרמוניה בסיסית בין מדע לדת, בחינוך חובה, בבחירה חופשית ובחיפוש עצמאי אחר האמת. (המשך בעמוד 20)